

Rahandusministri 10. novembri 2006. a määruse nr 53 “Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid” muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1 Sisukokkuvõte

Eelnõuga muudetakse rahandusministri 10. novembri 2006. a määrust nr 53 “Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid”¹ (edaspidi *siirdehinna määrus*). Muudatuste kohaselt viiakse määrus kooskõlla 2017. aastal avaldatud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (edaspidi *OECD*) juhendi „OECD juhised siirdehinna turuväärtuse kindlaksmääramiseks hargmaistele ettevõtjatele ja maksuhalduritele“² (edaspidi *OECD siirdehinna juhend*) üldpõhimõtete täiendustega. Määruse muudatuste tegemisel arvestatakse ka OECD siirdehinna töögrupi välja töötatud hilisemate juhtnööridega.

1.2 Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna peaspetsialistid Helena Lehtis (tel 611 3149, e-post helena.lehtis@fin.ee) ja Margit Aav (tel 611 3160, e-post margit.aav@fin.ee).

Määruse eelnõule tegi juriidilise ekspertiisi õigusosakonna jurist osakonna juhataja ülesannetes Virge Aasa (tel 611 3549, e-post virge.aasa@fin.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud õigusosakonna keeletoimetaja Sirje Lilover (e-post sirje.lilover@fin.ee, tel 611 3638).

1.3 Märkused

Määruse jõustumisest alates on määruse aluseks olnud OECD siirdehinna juhendit märkimisväärselt uuendatud ning täiendatud – seniseid põhimõtteid on täpsustatud ning lisandunud on finantstehinguid ja äritegevuse ümberkorraldamist käsitlevad peatükid.

Üheks OECD prioriteediks on jätkuvalt võitlus maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumisega. OECD on aastal 2013 avaldanud tegevuskava³ meetmetest agressiivse rahvusvahelise maksuplaneerimise vastu, koondnimetusega BEPS (*Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*). BEPSi meetmed on jaotatud 15 tegevuseks, mis puudutavad erinevaid maksuvaldkondi nagu näiteks digitaalset äri, maksustamise ebakõlasid, maksulepingute kuritarvitamist, kahjulikku maksupraktikat, siirdehindu ja teabevahetust.

¹ Rahandusministri poolt 10.11.2006 vastu võetud määrus nr 53 „Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid“ Kättesaadav veebis aadressil: <https://www.riigiteataja.ee/akt/12752116>

² OECD siirdehinna juhend „OECD juhised siirdehinna turuväärtuse kindlaksmääramiseks hargmaistele ettevõtjatele ja maksuhalduritele“. Kättesaadav OECD veebis aadressil: <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-20769717.htm>

³ Tegevuskava kättesaadav OECD veebis aadressil: <https://www.oecd.org/tax/beps/action-plan-on-base-erosion-and-profit-shifting-9789264202719-en.htm>

OECD siirdehindade reeglite kohaselt peavad kontserni kuuluvad ettevõtjad teineteisele müüma kaupu ja osutama teenuseid kooskõlas turuväärtuse põhimõttega. Arvestades globaliseeruvat ja üha enam integreeruvat äritegevust, muutub siirdehinna analüüs ning turuhinna leidmine üha keerulisemaks. See avab omakorda võimalusi omavaheliste hinnakokkulepetega liigutada kasumeid madalama maksumääraga riikidesse. OECD eesmärk on anda täiendavaid juhendeid ja ühtlustada riikide praktikat selles vallas.

Siirdehinna valdkond on BEPSi raames oluline, kuna selle 15-st tegevusest kolm on otseselt seotud siirdehindade küsimuste lahendamisega. Sarnaselt paljudele teistele riikidele juhendub Eesti siirdehinna küsimuste lahendamisel OECD siirdehinna juhendist. Vastav põhimõte sisaldub ka kehtivas siirdehinna küsimusi reguleerivas siirdehinna määruuses, mille § 20 kohaselt on määruuse kohaldamisel soovitatav kasutada OECD siirdehinna juhendit niivõrd, kui võrd juhend ei ole määruusega vastuolus.

BEPSi tulemusena valmisid aastal 2015 muuhulgas tegevuste 8.–10. raport „Siirdehindade ühtlustamine väärtusloomega“⁴ ja 13. tegevuse raport „Siirdehinna dokumentatsioon ja aruandlus riikide lõikes“⁵. Siirdehindu puudutavad tegevused erinevad ülejäänud BEPSist, kuna neil on väga selge juriidiline väljund – raportites on esitatud OECD siirdehinna juhendi muudatuste tekstid. Need läbisid peale BEPSi raportite avaldamist OECD sisemise menetluse ning on alates 2016. aasta maist OECD siirdehinna juhendi ametlikuks osaks, mida enamuse maailma riike on lubanud järgida siirdehinna küsimuste reguleerimisel ja lahendamisel. Lisaks avaldas OECD BEPSi tegevuste 4 ja 8–10 raames 2020. aasta veebruaris „Finantstehingute siirdehindade juhised“⁶ ning 2020. aasta detsembris „Juhised COVID-19 pandeemia mõju kohta siirdehindadele“⁷, millega määruuse täiendamisel on samuti arvestatud.

Eelnõu ei ole seotud ühegi teise eelnõuga.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega. Eelnõuga muudetakse määruuse 1. jaanuaril 2007. a jõustunud redaktsiooni (RTL 2006, 81, 1506).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruuse eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punkti 1 kohaselt muudetakse § 2 punkti 6, mis defineerib hinnavaheemiku mõiste. Muudatuse kohaselt täpsustatakse, et hinnavaheemik on vahemik, mis jääb tulemuste jada alumise ja ülemise kvartiili vahele. Selline lähenemine on laialt kasutatav OECD liikmesriikides.

⁴ kättesaadav OECD veebis aadressil: <https://www.oecd.org/ctp/aligning-transfer-pricing-outcomes-with-value-creation-actions-8-10-2015-final-reports-9789264241244-en.htm>

⁵ kättesaadav OECD veebis aadressil: <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-9789264241480-en.htm>

Mõnel juhul on turuväärtuse põhimõtte rakendamisel võimalik vastuseks saada üks väärtus (näiteks hind või tulumäär), mis on kõige usaldusväärsem hindamaks, kas tehingu tingimused on turuväärtusega vastavuses või mitte. Kuna siirdehinna määramine ei ole täppisteadus, on alati ka hulk selliseid olukordi, kus kõige sobivama meetodi või meetodite kasutamine annab tulemuseks terve rea väärtuseid, mis kõik on võrdselt usaldusväärsed.

Kõik võrreldavad tehingud ei oma siiski sama võrreldavuse astet. Kui on võimalik kindlaks määrata, et teatud kontrollimata tehingutel on väiksem võrreldavuse aste kui teistel, tuleks need analüüsist välja jätta. Kui võrdlusandmete tulemuste vahemiku moodustamisel võetakse arvesse suurt hulka asjaolusid, võivad analüüsi usaldusväärsust parandada kesket suundumust (nt kvartiilide vahet või teisi protsenteile) arvestavad statistilised näitajad.

Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt lisatakse paragrahvi 2 termin „väikese lisandväärtusega kontsernisisesed teenused“.

Väikese lisandväärtusega kontsernisiseseid teenuseid osutab üks või mitu hargmaise ettevõtja kontserni liiget vaid ühele või mitmele teisele kontserni liikmele, kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

- on toetavat laadi;
- ei kuulu hargmaise ettevõtja kontserni põhitegevuse hulka (st ei panusta hargmaise ettevõtja kontserni majanduslikult olulistesse tegevustesse);
- ei eelda ainulaadsete ega väärtuslike mittemateriaalsete varade kasutamist ega too kaasa ainulaadsete ega väärtuslike mittemateriaalsete varade teket;
- ei põhjusta teenusepakkujale olulist riski.

Kirjeldatud teenuseid ei loeta väikese lisandväärtusega kontsernisisesesteks teenusteks kui samasuguseid teenuseid osutatakse ka mitteseotud isikutele.

Väikese lisandväärtusega teenuste määratlusele vastavad üldjuhul raamatupidamine, laekumiste ja maksmata arvete töötlemine ja haldamine, personali värbamine ja koolitamine, sisemine ja väline kommunikatsioon ning avalike suhete tugi, õigusteenused, üldised haldus- ja kontoriteenused. Väikese lisandväärtusega teenuste määratlusele ei vasta näiteks uurimis- ja arendustöö, tootmisteenus, müügi- ja turundustegevus, finantseerimisega seotud teenused, strateegiline juhtimine.

Eelnõu § 1 punkti 3 kohaselt lisatakse § 3 lõike 2 punktis 2 pärast sõna „ülesandeid,“ sõnad „kasutatud vara ja võetud riske,“. Muudatus on vajalik, kuna täidetud ülesannete analüüsimisel analüüsitakse alati ka kasutatud vara ja võetud riske.

Eelnõu § 1 punkti 4 kohaselt tunnistatakse § 3 lõike 4 teine lause kehtetuks. Muudatus võimaldab lisaks võrdluseks võetud andmetele korrigeerida ka kontrollitud tehingu andmeid, kui see täpsustab tehingute võrreldavust. Võrreldavuse korrigeerimisi tuleks siiski kaaluda vaid erinevuste puhul, millel on võrdlusele oluline mõju ning vaid juhul, kui korrigeerimised parandavad tulemuste usaldusväärtust. Kui erinevustel ei ole võrdluse usaldusväärsusele olulist mõju, võib võrdlus olla sobilik ka erinevusi korrigeerimata. Vajadus arvukate või oluliste korrigeerimiste järele võib ka viidata, et tehingud ei ole tegelikult piisavalt võrreldavad.

Eelnõu § 1 punkti 5 kohaselt täiendatakse tehingute võrreldavust käsitlevat paragrahvi finantstehingute võrdlemisel olulist tähendust omavate asjaolude avatud loeteluga. Nii tuleb määruse § 3 lisanduva lõike 8 alusel lisaks muudele võrreldavuse tingimustele finantstehingute võrdlemisel muu hulgas tähelepanu pöörata kindlaksmääratud tagasimaksetähtaja olemasolule, intressi maksmise kohustusele, põhisumma ja intresside maksmise nõudmise õigusele, laenuandja võimekusele võrreldes mitteseotud isikutest võlausaldajatega, laenulepingu ja tagatise olemasolule, intressimaksete allikale (mille arvelt tekib võimekus maksta intressi), laenusaaaja võimekusele saada laenu mitteseotud krediidasutustelt ning laenu eesmärgile laenusaaaja suhtes.

Eelnõu § 1 punkti 6 kohaselt täiendatakse mittemateriaalse vara turuväärtuse määramisel arvesse võtmist vajavate täiendavate võrdluskriteeriumide loetelu varast oodatava võimaliku kasumiga, vara arenguetapi ja kasutusea, varaga kaasnevate täiustamis- ja uuendusõigustega ning vara ainulaadsuse ja väärtuslikkusega.

Suure oodatava kasumiga toodete või teenuste aluseks olev mittemateriaalne vara pole tõenäoliselt võrreldav mittemateriaalse varaga, mis toetab ainult keskmise kasumilikkusega tooteid ja teenuseid. Kui kahe mittemateriaalse vara võrdluses on põhjust eeldada olulist potentsiaalse kasumi teenimise erinevust, on usaldusväärsete korrigeerimisteta raske neid mittemateriaalseid varasid piisavalt võrreldavateks lugeda. Võrreldavuse analüüsi läbiviimisel võib olla oluline arvestada ka sellega, millises arenguetapis mittemateriaalne vara on ning milline on mittemateriaalse vara kasutusiga – kas vara lõplik väärtus on selge, milline on tehnoloogiliste muutuste kiirus konkreetnes valdkonnas ning milline on uute ja täiustunud potentsiaalselt konkureerivate toodete areng. Mittemateriaalse varaga kaasnevad täiustamis- ja uuendusõigused võivad oluliselt mõjutada mittemateriaalse vara kasutamise kasu ning teenitavat kasumit. Seega on võrreldavuse huvides vajalik arvestada ka sellega, kas mittemateriaalse vara õigus sisaldab või ei sisalda võimalust mittemateriaalset vara täiustada ja uuendada.

Viimase punktina lisatakse mittemateriaalse vara turuväärtuse määramisel arvesse võtmist vajavate täiendavate võrdluskriteeriumide loetellu mittemateriaalse vara ainulaadsus ja väärtuslikkus. OECD siirdehinna juhendi kohaselt on ainulaadseks ja väärtuslikuks mittemateriaalseks varaks vara, (i) mis ei ole võrreldav mittemateriaalse varaga, mida kasutavad või mis on kättesaadav potentsiaalselt võrreldavate tehingute pooltele ning (ii) mille kasutus äritegevuses (nt tootmises, teenuse osutamises, turunduses, müügis või halduses) toob eelduste kohaselt kaasa suurema tulevase majandusliku kasu kui tooks selle mittemateriaalse vara puudumine.

Eelnõu § 1 punkti 7 kohaselt täiendatakse määruse § 6 lõiget 3 lausega, mille kohaselt väikese lisandväärtusega kontsernisestele teenustele lisatava viie protsendi suuruse hinnalisandi vastavust turuväärtusele ei ole vaja tõendada võrdlusandmetega.

Väikese lisandväärtusega kontsernisestele teenuste turuväärtuse väljaselgitamisel peab hargmaiste ettevõtjate kontsernist teenusepakkuja kohaldama kasumi hinnalisandit üldjuhul kõikidele kulukogumis olevatele kuludele. Sama hinnalisandit tuleb kasutada kõikide väikese lisandväärtusega teenuste puhul sõltumata teenuste kategooriast. Lihtsustatud lähenemise puhul ei pea hinnalisand olema võrreldavuse analüüsiga põhjendatud. Tuleb märkida, et väikese lisandväärtusega kontsernisestele teenuste hinnalisandit ei saa kasutada nende teenuste

turuhinna määramiseks, mis ei kuulu väikese lisandväärtusega kontsernisisesete teenuste mõiste alla.

Eelnõu § 1 punkti 8 kohaselt tehakse määruse § 6 lõikes 6 tehniline muudatus, mille kohaselt asendatakse arv „6“ arvuga „5“, kuna lõige 6 peaks viitama lõikele 5.

Eelnõu § 1 punkti 9 kohaselt lisatakse § 17 lõike 4 lõppu tekstiosa „või riske kontrollib“.

Kulude jagamise kokkuleppe poolena ei käsitleta kontserni liiget, kellel puudub kontroll konkreetsete riskide üle, mida ta seoses kulude jagamise kokkuleppega eeldab ning tal puudub finantssuutlikkus selliseid riske enda peale võtta. Iga osapool teeb panuse kulude jagamise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks, eeldades kokkuleppeliselt konkreetsete riskide olemasolu. Eelkõige tähendab see seda, et kulude jagamise kokkuleppe pool peab olema (i) võimeline vastu võtma otsuseid seoses kulude jagamise kokkuleppes osalemisega kaasnevate võimalike riskidega, nendest loobumise või keeldumisega, ning peab tegelikult täitma otsuste tegemise funktsiooni ja (ii) olema võimeline vastu võtma ja teostama otsuseid selle kohta, kas ja kuidas võimalikele riskidele reageerida.

Eelnõu § 1 punkti 10 kohaselt täiendatakse § 17 lõike 7 punktis 6 olevat loetelu riskide jaotusega. Muudatuse kohaselt tuleb kulude kokkuleppe sõlmimisel muuhulgas kindlaks määrata ning dokumenteerida ka kokkuleppeosaliste ja nendega seotud isikute vaheline õiguste, kohustuste ja riskide jaotus.

Eelnõu § 1 punkti 11 kohaselt asendatakse § 18 lõike 1 punkti 2 tekstiosa „madala maksumääraga territooriumil“ tekstiosaga „maksualast koostööd mittetegevas jurisdiktsioonis“ kuna alates 1. jaanuarist 2022 muutub kehtetuks tulumaksuseaduse § 10, mis defineerib madala maksumääraga territooriumi mõiste. Selle asemel kehtib alates 1. juulist 2021 tulumaksuseaduse § 10¹, mis defineerib maksualast koostööd mittetegeva jurisdiktsiooni mõiste.

Eelnõu § 1 punkti 12 kohaselt lisatakse § 18 lõikesse 2 ajakohasuse nõue, mis täpsustab, et teave, mida maksumaksja kontrollitud tehingut dokumenteerides kasutab, peab olema ajakohane. Samuti täpsustatakse, et maksumaksja koostatavates dokumentides tuleb esitada ka hilisem teave, kui see avab siirdehinna turuväärtuse määramise jaoks olulisi asjaolusid.

OECD siirdehinna juhendi kohaselt soovitatakse siirdehindade dokumentatsiooni regulaarselt uuendada, et veenduda tegevus- ja majandusanalüüside kehtivuses ning kinnitada kasutatud siirdehinna turuväärtuse määramise meetodi asjakohasust ja õigsust. Reeglina tuleb kontrollitud tehingute turuväärtuse põhimõttele vastavuse tõendamiseks kasutatavaid võrdlusandmeid uuendada kord aastas. Kui kontrollitud tehingu tingimused ei ole muutunud, võib väliste võrreldavate andmete (välja arvatud finantsandmed) otsinguid kord aastas uuendamise asemel uuendada iga kolme aasta tagant.

Eelnõu § 1 punkti 13 kohaselt muudetakse § 18 lõike 3 sõnastust ja lisatakse dokumenteerimise kolmas tase. Esimese ja teise tasandi moodustavad endiselt põhitoimik ning Eesti residentist juriidilise isiku või Eestis püsiva tegevuskoha kaudu tegutseva mitteresidenti ja tema tehtud

tehingute kohta käiv teave, mida muudatuse jõustudes nimetatakse maksumaksja toimikuks. Täiendavalt viiakse määrus kooskõlla maksualase teabevahetuse seaduse peatükiga 2², mille kohaselt lisandub aruandlus riikide lõikes ettevõtjatele, kelle tehingueelse majandusaasta tulu koos seotud isikutega oli 750 miljonit eurot või rohkem.

Eelnõu § 1 punktiga 14 muudetakse § 18 lõikeid 5 ja 6. Lõikes 5 muudetakse põhitoimiku ülevaadet. Samaselt kehtivas määruks kirjeldatule peab põhitoimik sisaldama teavet kontserni struktuuri, äritegevuse kirjelduse ja ettevõtjate mittemateriaalse vara kohta. Uus loetelu täpsustab seniseid nõudeid ning täiendab nõutavate andmete loetelu teabega seotud isikute vaheliste finantstehingute kohta.

Seni põhitoimikule kehtinud nõuded kehtivad jätkuvalt ka pärast muudatuste jõustumist, muudatustega üksnes avatakse seni kehtivas määruks sisalduvaid nõudeid. Järgnevalt on toodud välja, millised § 18 lõike 5 muudatuse punktid kehtiva määruks § 18 lõike 5 punktidega seotud on.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 1 – kontserni äritegevuse ülevaade, milles kirjeldatakse ka äristrateegias eelmise majandusaastaga võrreldes aset leidnud muutusi, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 2 – kontserni üldstrateegia ning ärikasumi olulised mõjurid;
- lõike 5 punkt 3 – käibe alusel kontserni viie suurima toote- või teenusepakkumise tarneahela kirjeldus ning toodete ja teenuste loetelu, mille käive moodustab rohkem kui viis protsenti kontserni kogukäibest;
- lõike 5 punkt 5 – punktis 3 nimetatud toodete ja teenuste peamiste välisturgude kirjeldus;
- lõike 5 punkt 13 – kirjeldus kontserni rahastamise kohta, sealhulgas olulisemad rahastamiskokkulepped mitteseotud isikutest laenuandjatega;
- lõike 5 punkt 16 – kontserni majandusaasta aruanne.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 2 – kontsernisiseste omandisuhete kirjeldust (ema-, tütar- ja sidusühingute skeem) ning kontserni liikmete tegevuse ülevaadet, eelmise majandusaasta jooksul kontserni struktuuris ja kontserni liikmete tegevuses toimunud muutuseid, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 1 – kontserni õiguslike ja omandisuhete struktuuri kaardistus ning tegevusüksuste geograafiline asukoht.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 3 – üldist teavet kontrollitud tehingutes osalevate sidusettevõtjate ja kontrollitud tehingute kohta – tehingute liiki (materiaalne või mittemateriaalne vara, teenused) ning tehingute väärtusi, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 4 – kontserni liikmete vaheliste oluliste teenuste, välja arvatud uurimis- ja arendustegevusega seotud teenused, osutamise kokkulepete loetelu ja kirjeldus, sealhulgas peamiste tegevuskohtade oluliste teenuste pakkumise suutlikkuse kirjeldus, ning teenustega seotud kulude jaotumise ja kontsernisiseste teenuste hindade määramise siirdehinnapoliitika kirjeldus;

- lõike 5 punkt 14 – andmed kontserni liikme kohta, kes pakub kontsernile kesket rahastamist, sealhulgas jurisdiktsioon, mille alusel üksus tegutseb, ning sellise üksuse juhatuse tegelik asukoht.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 4 – kontrollitud tehingute raames täidetud ülesannete ja võetud riskide ülevaadet ning eelmise majandusaastaga võrreldes aset leidnud muutused, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 6 – väärtuse loomiseks panustanud kontserniliikmete tegevusanalüüsi kirjeldus;
- lõike 5 punkt 7 – kirjeldus majandusaasta jooksul kontserni struktuuris toimunud ümberkorralduste, omandamiste ja võõrandamiste kohta.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 5 – ülevaadet kontsernile kuuluvast mittemateriaalsest varast, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 8 – mittemateriaalsete varade arendamise, omamise ja rakendamise strateegia, sealhulgas peamiste uurimis- ja arendustegevuse vahendite ning uurimis- ja arendustegevuse juhtimise asukoha kohta;
- lõike 5 punkt 9 – loetelu kontserni mittemateriaalsetest varadest või mittemateriaalsete varade gruppidest, mis on olulised siirdehinna määramisega seotud eesmärkidel, ja üksustest, kelle omandis need varad on või kellel on õigus nendest tulu saada;
- lõike 5 punkt 10 – loetelu olulisematest kontserniliikmetevahelistest mittemateriaalsete varadega seotud kokkulepetest, sealhulgas kulude jagamise kokkulepped ja litsentsilepingud;
- lõike 5 punkt 12 – kirjeldus majandusaasta jooksul mittemateriaalsete varadega seonduva olulise huvi üleandmise kohta seotud ettevõtjate vahel.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 6 – kontserni siirdehindade turuväärtuse määramise poliitika kirjeldust, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 11 – kontserni uurimis- ja arendustegevuse ning mittemateriaalsete varade siirdehinna poliitika kirjeldus;
- lõike 5 punkt 15 – kontserni siirdehinna poliitika kirjeldus seotud isikute vahelistes rahastamiskokkulepetes.

Kehtiva paragrahvi 18 lõike 5 punkti 7 – kulude jagamise kokkulepete ja siirdehindu käsitlevate eelotsuste nimekirja, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 5 punkt 17 – kontserni olemasolevate kulude jagamise kokkulepete, mida ei ole nimetatud punktis 10, maksuhalduriga sõlmitud siirdehinna eelkokkulepete ja muude riikidevahelist tulude jagamist puudutavate maksualaste kokkulepete loetelu ja kirjeldus.

Lõikes 6 muudetakse riigiomaste dokumentide loetelu ning riigiomased dokumendid nimetatakse ümber maksumaksja toimikuks. Sarnaselt kehtivas määrukirjeldatule täiendab maksumaksja toimik põhitoimikut ning peab sisaldama teavet maksumaksja üksuse ja tema tehingute kohta seotud isikutega

Nii põhitoimiku kui ka maksumaksja toimiku kohustusliku sisu loetelu tuleneb OECD siirdehinna juhendi täiendustest.

Seni maksumaksja toimikule kehtinud nõuded kehtivad jätkuvalt ka pärast muudatuste jõustumist, muudatustega üksnes avatakse seni kehtivas määruses sisalduvaid nõudeid. Järgnevalt on toodud, millised § 18 lõike 6 muudatuse punktid kehtiva määruse § 18 lõike 6 punktidega seotud on.

Kehtiva määruse paragrahvi 18 lõike 6 punkti 1 – maksumaksja tegevuse kirjeldus, mis kajastab ka äristrateegias eelmise majandusaastaga võrreldes aset leidnud muutusi, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 6 punkt 1 – maksumaksja juhtimisstruktuuri kirjeldus, kontserni struktuuri kaardistus, andmed füüsiliste isikute kohta, kellele kohalik juhatus aru annab, ning riigid, kus on selliste isikute peamine tegevuskoht;
- lõike 6 punkt 2 – maksumaksja äritegevuse ja äristrateegia üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas teave selle kohta, kas maksumaksja on olnud osaline äritegevuse ümberkorraldamises või mittemateriaalsete varade ülekandmises või on olnud sellest mõjutatud käesoleval või vahetult eelneval majandusaastal ning selgitus selliste maksumaksjat mõjutavate asjaolude kohta;
- lõike 6 punkt 3 – peamised konkurendid.

Kehtiva määruse paragrahvi 18 lõike 6 punkti 2 – maksumaksja tehtud kontrollitud tehingute kirjeldust – kaupade müügimahtu ja osutatud teenuste väärtust, üüritud ja renditud varade mahtu, mittemateriaalse vara kasutamisest ja üleandmisest saadud tulu, laenudelt saadud ja makstud intressi, muutuseid kauplemistingimustes ja olemasolevate kokkulepete muudatusi, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 6 punkt 4 – oluliste kontrollitud tehingute (sealhulgas kaupade ja teenustega seotud tehingud, finantstehingud ja tehingud mittemateriaalsete varadega) kirjeldused ning sisu;
- lõike 6 punkt 5 – punktis 4 loetletud tehingutega seotud kontsernisiseste arvelduste summa tehingupoolte kaupa iga tehingukategooria kohta;
- lõike 6 punkt 6 – iga punktis 5 loetletud tehingupoolte määratlus;
- lõike 6 punkt 7 – kõikide maksumaksja sõlmitud oluliste kontrollitud tehingute lepingute koopiad;
- lõike 6 punkt 18 – maksumaksja majandusaasta aruanne.

Kehtiva määruse paragrahvi 18 lõike 6 punkti 3 – kontrollitud tehingute ja võrreldavate tehingute analüüsi – vara ja teenuste kirjeldust, tegevusanalüüsi, tehingutingimusi, majanduslikke tingimusi, äristrateegiaid, võrreldava tehingu andmetes tehtud korrigeerimisi, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 6 punkt 8 – maksumaksja ja asjaomaste seotud ettevõtjate üksikasjalik võrreldavus- ja tegevusanalüüs seoses kontrollitud tehingute iga kategooriaga, sealhulgas muudatuste kohta võrreldes eelmise majandusaastaga;
- lõike 6 punkt 10 – viide sellele, millise tehingupoolte tasemel on võrreldavuse analüüs läbi viidud;
- lõike 6 punkt 12 – mitut aastat hõlmava analüüsi teostamise põhjuste selgitus;

- lõike 6 punkt 13 – vajadusel võrreldavate mitteseotud isikute vaheliste tehingute loetelu ja kirjeldus ning teave mitteseotud isikute asjakohaste finantsandmete kohta, millele siirdehinna määramise analüüs tugines, sealhulgas võrreldavuse otsingu meetodika ja teabe allikad;
- lõike 6 punkt 14 – võrreldavuse analüüsi käigus tehtud korrigeerimiste meetodika.

Kehtiva määruse paragrahvi 18 lõike 6 punkti 4 – selgitust siirdehindade määramise meetodi või meetodite valimise põhjuste ja kasutamise viisi kohta, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 6 punkt 9 – viide kõige asjakohasemale siirdehinna meetodile seoses iga tehingukategooriaga ja vastava meetodi valiku põhjendus;
- lõike 6 punkt 11 – siirdehinna määramise meetodi kohaldamisega seonduvalt tehtud olulisemate eelduste kokkuvõte;
- lõike 6 punkt 15 – valitud siirdehinna määramise meetodile tuginev põhjendus, miks otsustati, et asjakohased tehingud vastavad turuväärtusele;
- lõike 6 punkt 16 – siirdehinna määramise meetodika kohaldamisel kasutatud finantsandmete ülevaade;
- lõike 6 punkt 19 – teave, kuidas siirdehinna määramise meetodi rakendamiseks kasutatud finantsandmed on seotud majandusaasta aruandega.

Kehtiva määruse paragrahvi 18 lõike 6 punkti 5 – võimaluse korral asjaomaseid siseseid ja väliseid võrdlusandmeid ning viiteid võrreldavate tehingute allikatele, täpsustatakse järgmiste muudatustega:

- lõike 6 punkt 17 – välisriigi maksuhalduriga sõlmitud siirdehinna eelkokkulepped ja muud maksualased eelotsused, mis on seotud punktis 4 nimetatud tehingutega;
- lõike 6 punkt 20 – võrreldavuse analüüsi jaoks kasutatud asjakohaste finantsandmete kokkuvõtlik tabel ja allikad.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse jõustumise aeg. Määrus on kavandatud jõustuma 2022. aasta 1. jaanuaril.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse jõustumine mõjutab maksumaksjaid vähesel määral, kuna kehtiva määruse §-s 20 on öeldud, et määruse kohaldamisel on soovitatav kasutada OECD siirdehinna juhendit niivõrd, kui võrd juhised ei ole määrusega vastuolus. Seega omab määruse muutmise eelkõige selgitavat ja täpsustavat mõju.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisel ei teki täiendavaid kulusid ega tulusid riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub alates 2022. aasta 1. jaanuaril.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele ja arvamuse avaldamiseks Eesti Raamatupidajate Kogule, Audiitorkogule, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Mittetulundusühing IFA-Eestile ja Maksumaksjate Liidule eelnõude infosüsteemi EIS vahendusel.